

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ**

Δελτίο Τύπου

09.02.2010

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΟΜΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ως Κυβέρνηση είχαμε υπογραμμίσει από την πρώτη συνεδρίαση των κοινωνικών εταίρων για την αλλαγή του ασφαλιστικού συστήματος, πως το μεταπολεμικό του πρότυπο που ισχύει στην Ελλάδα δεν διασώζεται με επιμέρους και αποσπασματικές ρυθμίσεις, αλλά, αντιθέτως, απαιτείται η ριζική και ολοκληρωτική του αναδιάρθρωση, τόσο ως προς τις δομές, όσο και ως προς τους τρόπους χρηματοδότησής του. Οι εσωτερικές και οι διεθνείς εξελίξεις που μεσολάβησαν από τον Νοέμβριο 2009 , οπότε και ξεκίνησε ο κοινωνικός διάλογος, έως και σήμερα, επιβεβαίωσαν τις εκτιμήσεις μας αυτές. Σήμερα είναι βέβαιο, πως όλο και περισσότεροι πολίτες αντιλαμβάνονται ότι το ασφαλιστικό σύστημα, δηλαδή η μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση των εργαζομένων, απειλείται με κατάρρευση και πως η Κυβέρνηση πρέπει να το διασώσει, παίρνοντας αποφάσεις με χαρακτήρα εξυγιαντικό, ορθολογικό, αναλογικό και κοινωνικώς δίκαιο. Η Κυβέρνηση, όπως και ως προς όλες τις πτυχές του διαλόγου (μέθοδος διαλόγου, ροή χρηματοδότησης) έτσι και σήμερα, εισηγείται τις προτάσεις της στους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων. Ούτε κρύβεται πίσω από τις προτάσεις των άλλων, ούτε περιορίζει τον ρόλο της σε επιμέρους παρατηρήσεις. Αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας προτείνοντας τώρα λύσεις, με σκοπό σε λίγες εβδομάδες, μετά την ολοκλήρωση του διαλόγου, να ασκήσουμε νομοθετική πρωτοβουλία. Κείμενο βάσης για τις σημερινές μας προτάσεις αποτελεί η εισήγησή μας προς τη ΓΣΕΕ, τη ΓΣΕΒΕΕ, τον ΣΕΒ, την ΕΣΕΕ, καθώς και την Επιτροπή των Ειδικών, επί όλων των πτυχών του Ασφαλιστικού, όπως διατυπώθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2009. Όπως θα γίνει αντιληπτό, στο τέλος της εισήγησης, σήμερα εξειδικεύουμε τις προτάσεις μας επί των αναγκαίων αλλαγών που έχουμε, σε γενικές γραμμές, από τον Δεκέμβριο διατυπώσει και, επομένως, είμαστε συνεπείς στην υπόσχεσή μας ότι δεν θα αιφνιδιάσουμε ούτε τους πολίτες, ούτε τους κοινωνικούς εταίρους, ούτε τα πολιτικά κόμματα. Άλλωστε, μετά τη σημερινή μας εισήγηση θα

ενημερώσουμε και την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων. Να σημειωθεί, ότι η ύπαρξη της παρούσας στρογγυλής τραπέζης του κοινωνικού διαλόγου για το Ασφαλιστικό αποτελεί πειστικό επιχείρημα στα χέρια της ελληνικής πολιτείας προς την Ε.Ε., την Ευρωζώνη και τους διεθνείς οργανισμούς πως είμαστε, ως Έλληνες, αποφασισμένοι να λύσουμε τα χρονίζοντα και σημαντικά διαρθρωτικά μας προβλήματα. Τέλος, με την παρούσα εισήγηση η Κυβέρνηση ολοκληρώνει την κατάθεση των προτάσεων της για την επίλυση του Ασφαλιστικού. Μόλις η Επιτροπή των Ειδικών διαμορφώσει το τελικό της κείμενο, στα μέσα το μηνός Μαρτίου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης θα συντάξει το σχέδιο νόμου για το νέο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας.

II. ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το σύστημα που θα θεμελιωθεί στις δομικές αλλαγές που προτείνουμε, θα είναι δημόσιο, καθολικό, βιώσιμο, εξορθολογισμένο, διαφανές και κοινωνικώς δίκαιο. Τα υψηλά εισοδήματα και οι εργασιακά ασφαλείς θα συμβάλουν στην εύρυθμη λειτουργία του. Οι δαπάνες του θα είναι εξορθολογισμένες και απολύτως διαφανείς, τόσο ως προς τον προορισμό τους, όσο και ως προς το τι ακριβώς θα δικαιούται ο ασφαλισμένος ως συνταξιούχος. Οι οικονομικώς αδύναμοι δεν θα κληθούν να συμμετάσχουν στα βάρη του συστήματος και για τους άτυχους κι ανήμπορους θα επιδειχθεί η οφειλόμενη κοινωνική αλληλεγγύη. Το σύστημα των σχετικών συνταγματικών εγγυήσεων θα παραμείνει ισχυρό και η αλληλεγγύη των γενεών θα εκφραστεί με σαφείς και συγκεκριμένους θεσμούς. Ταυτοχρόνως, θα συνεχιστεί αδιάκοπα η προσπάθειά μας, ως Κυβέρνησης, να μειωθεί εδώ και τώρα η σπατάλη στις δαπάνες υγείας και να αυξηθούν τα έσοδα του ασφαλιστικού συστήματος, αλλά και η βάση εσόδων του, έτσι ώστε να βελτιωθούν τα οικονομικά δεδομένα, με την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής, της εισφοροκλοπής και τον περιορισμό της αδήλωτης εργασίας. Θα αγωνιστούμε, επίσης, ώστε να διαφυλαχθούν οι πόροι για τις παρούσες και τις μέλλουσες γενιές των ασφαλισμένων. Ενημερώνω τους κοινωνικούς εταίρους ότι από την 1^η Φεβρουαρίου 2010 ξεκίνησαν εντατικοί έλεγχοι μεικτών συνεργειών (Σ.Ε.Π.Ε, ελεγκτές Ι.Κ.Α., ελεγκτές Γ.Γ.Κ.Α.), με σκοπό τον περιορισμό της σπατάλης, της εισφοροδιαφυγής, της εισφοροκλοπής και τη μείωση της αδήλωτης εργασίας. Ήδη, την πρώτη εβδομάδα, έχουν ελεγχθεί 4.029 επιχειρήσεις. Από μεικτά κλιμάκια 1.679 εξ αυτών και από κλιμάκια μόνο του ΙΚΑ 2.350! Κι ακόμη, τον μήνα Ιανουάριο, τα έσοδα του ΙΚΑ ήταν κατά 3,5% περισσότερα, σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2009 - και 0,7% πάνω από τον προϋπολογισμό του ΙΚΑ για το 2010 - ενώ, όπως είναι γνωστό, η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση και η ανεργία ήδη έχει αυξηθεί. Προσπαθούμε, λοιπόν, με την αλλαγή του Ασφαλιστικού που επιχειρούμε, καθώς και με τον αγώνα μας για τον εξορθολογισμό και την εξυγίανση του σημερινού συστήματος να συμβάλουμε στη διάσωση της πατρίδας, αφού το ασφαλιστικό σύστημα με τα δεδομένα του 2009, αλλά και τις δομικές του αδυναμίες, θέτει σε κίνδυνο την καταβολή των συντάξεων από το 2015 και ήδη από το 2009 δημιουργεί αξεπέραστα προβλήματα στην οικονομία της χώρας. Και πέρα, όμως, από την εκπλήρωση των ανωτέρω αναγκών, η όλη προσπάθειά μας

σηματοδοτεί, εντός και εκτός Ελλάδας, τις δεσμεύσεις μας και τη σταθερή πολιτική βούληση να αλλάξουμε τα κακώς κείμενα, να βγάλουμε τη χώρα από την αναξιοπρεπή φάση της επιτήρησης, αλλά και να την θωρακίσουμε από τους κερδοσκόπους. Η τύχη της πατρίδας θέλουμε να βρίσκεται στα χέρια των πολιτών της. Αυτό ακριβώς ήταν και το νόημα της πρόσφατης παρέμβασης του Πρωθυπουργού με το διάγγελμα του, καθώς και της πρωτοβουλίας του να χαρακτηρίσει το Ασφαλιστικό, ως εθνικό θέμα.

III. ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΟΜΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Οι προτάσεις που καταθέτουμε ως Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αφορούν τον ιδιωτικό τομέα. Σε αυτόν συμπεριλαμβάνονται και οι Δ.Ε.Κ.Ο. Στον προκείμενο κοινωνικό διάλογο γίνεται μόνο μία αναφορά στο Δημόσιο, σχετικά με την εξίσωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών – γυναικών, βάσει της πρόσφατης απόφασης του Δ.Ε.Κ. Είναι προφανές, λοιπόν, πως ο συγκεκριμένος κοινωνικός διάλογος δεν αφορά σε καμία περίπτωση τις Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας. Οι προτάσεις μας, λοιπόν, έχουν ως εξής :

1. Διαχωρισμός των προνοιακών από τις ασφαλιστικές παροχές, θεσμοθέτηση της βασικής σύνταξης ως κοινής αφετηρίας για όλες τις κύριες συντάξεις και καθιέρωση της ανταποδοτικής σχέσης της σύνταξης, με το χρόνο εργασίας και τις καταβληθείσες εισφορές. Ο λογιστικός διαχωρισμός των προνοιακών από τις ασφαλιστικές εισφορές αποτελεί τη θεμελιώδη δομική αλλαγή στο ασφαλιστικό μας σύστημα. Με το λογιστικό αυτό διαχωρισμό θα επιτευχθεί: **α.** Ο επιμερισμός των δαπανών που οφείλει να καλύπτει αφενός το Δημόσιο κι αφετέρου οι Φ.Κ.Α. και, ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. **β.** Η διασφάλιση της απόλυτης διαφάνειας στις παροχές που προέρχονται πολλές φορές από διάφορες πηγές, χωρίς να εξασφαλίζεται παράλληλα η ορθολογική κατανομή τους. Μια τέτοια περίπτωση αποτελεί, π.χ., η διπλή επιδότηση με κατώτερα όρια σε διπλοσυνταξιούχους. **γ.** Η αποφυγή της καταστρατήγησης του θεσμού των κατώτατων ορίων συντάξεων, που γίνεται στην πράξη, με την καταβολή του συνόλου του ποσού της σύνταξης σε ανθρώπους που έχουν ακόμη και ένα μόνο χρόνο ασφάλισης. **δ.** Η θεσμοθέτηση της νέας αρχιτεκτονικής δομής της σύνταξης, που θα αποτελείται από το άθροισμα του προνοιακού και του ανταποδοτικού της τμήματος, ως εξής : **α.α. Η βασική σύνταξη** αποτελεί το ελάχιστο ποσό, το οποίο καταβάλλεται σε κάθε συνταξιούχο και χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό, στο πλαίσιο της αναδιανομής του πλούτου. Η βασική σύνταξη είναι ενιαία για όλα τα ταμεία και καταβάλλεται στο σύνολό της για 35 χρόνια διαμονής στη χώρα. Η βασική σύνταξη για τους ανασφάλιστους χορηγείται με εισοδηματικά κριτήρια, αντίστοιχα με εκείνα που ισχύουν σήμερα, για την απονομή των συντάξεων αυτής της κατηγορίας, από τον ΟΓΑ. Τέλος, για τους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα σε οποιαδήποτε ταμείο, η βασική σύνταξη χορηγείται χωρίς εισοδηματικό κριτήριο. **β.β. Η αναλογική, η ανταποδοτική σύνταξη** αποτελεί το μέρος της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης και στις καταβληθείσες εισφορές. **Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η αρχή της ανταποδοτικότητας, μεταξύ άλλων,**

εξασφαλίζει την δραστική μείωση της εισφοροδιαφυγής.Ο εργαζόμενος καθίσταται εγγυητής κάθε ενσήμου του. Για τον υπολογισμό του μέρους αυτού της σύνταξης θα μελετηθούν εναλλακτικές εκδοχές, σε σχέση με τη βάση υπολογισμού και το ποσοστό αναπλήρωσης, έτσι ώστε, το σύστημα να γίνει πιο δίκαιο και να μην υπάρξει απόκλιση στις προσδοκίες που έχουν δημιουργηθεί από το σημερινό σύστημα. Ο θεσμός της βασικής σύνταξης εφαρμόζεται για όσους συνταξιοδοτηθούν μετά από 8 – 10 χρόνια, έτσι ώστε να υπάρχει ομαλή μετάβαση, από το ένα σύστημα στο άλλο. Το ποσό της βασικής σύνταξης καθορίζεται κάθε φορά σε ύψος που προσδιορίζεται επί του συνόλου των δικαιούχων, αφαιρουμένου του ποσού που καταβάλλεται για τους ανασφάλιστους, και αντιστοιχεί στο 1/3 των δαπανών του ασφαλιστικού συστήματος για τις συντάξεις. Σε κάθε περίπτωση, όμως, το Δημόσιο εγγυάται το συνολικό επίπεδο της σύνταξης, με την εφαρμογή κανόνων που διασφαλίζουν την επαρκή χρηματοδότηση του συστήματος τόσο από το κράτος όσο και από τις άλλες δύο πηγές, δηλαδή από τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους.

2. Εξάλειψη όλων των κινήτρων πρόωρης συνταξιοδότησης και ενίσχυση των κινήτρων παραμονής στην εργασία . Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα επιλογής του χρόνου αποχώρησης από την εργασία τους, ακόμη και μετά τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Οι Φ.Κ.Α. οφείλουν να γνωστοποιούν στον ασφαλισμένο με τρόπο απλό και άμεσο τα δικαιώματά του σε κάθε χρονική περίοδο, έτσι ώστε να γνωρίζει ο ίδιος το όποιο όφελος προκύπτει από την παραμονή του στην εργασία. Επισημαίνεται ότι τα πραγματικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης στην Ελλάδα έχουν μειωθεί τα τελευταία πέντε χρόνια. Ο μέσος όρος με στοιχεία του 2008 είναι στα 61,4 και βρίσκεται οριακά πάνω από το μέσο ευρωπαϊκό ο οποίος είναι 61,1. Να σημειωθεί εδώ και να προσεχθεί το γεγονός, πως το 2003 οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα συνταξιοδοτούνταν κατά μέσο όρο στα 62,7 τους χρόνια, ενώ την περίοδο 2004-2008 το όριο αυτό έπεσε στα 61,4 χρόνια !!! Είναι φανερό, πως οι εθελούσιες έξοδοι έριξαν τον μέσο όρο ηλικίας κατά 1,3 χρόνια (**βλ. επισυναπτόμενο πίνακα στοιχείων Eurostat, 2009**). Η αύξηση του μέσου όρου συνταξιοδότησης στα 63 χρόνια αποτελεί μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση, πως η Ελλάδα αντιλαμβάνεται ποια είναι τα προβλήματά της και επιδίδεται στην επίλυσή τους. Ακολουθώντας τη γενική τάση των συστημάτων των άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε., **θέτουμε ως στόχο να αυξηθεί το μέσο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης κατά 2 τουλάχιστον έτη, έως το 2015. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με τα παρακάτω μέτρα και πολιτικές :**

α. Διασφαλίζουμε, απολύτως, όσους έχουν θεμελιωμένα ή ώριμα ασφαλιστικά δικαιώματα, οι οποίοι θα συνταξιοδοτηθούν όποτε οι ίδιοι το επιλέξουν με το ισχύον σήμερα καθεστώς. Η επιλογή αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να αποκατασταθεί κλίμα ασφάλειας στους εργαζομένους και να αποχωρήσουν σταδιακά για συνταξιοδότηση, χωρίς να φοβούνται αιφνιδιασμούς και ανατροπές.

β. Δημιουργούμε σταθερούς κανόνες που ενισχύουν την εμπιστοσύνη των πολιτών για το σύστημα και την προοπτική του. Διαμορφώνουμε τις συνθήκες που διασφαλίζουν μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα για τους Φ.Κ.Α.. Οι πολίτες πρέπει να αισθάνονται τη σιγουριά και την ασφάλεια ότι σε καμία περίπτωση δεν θα διαψευστούν οι προσδοκίες τους.

γ. Στην πορεία και έως την κατάθεση του σχεδίου-νόμου, θα προτείνουμε στα συναρμόδια υπουργεία, - διευκρινίζοντας και πάλι πως δεν

αναφερόμαστε στα Υπουργεία Προστασίας του Πολίτη και Εθνικής Άμυνας - την προσαρμογή των ορίων ηλικίας που προβλέπονται, για την **υποχρεωτική απόλυση**, με βάση κανονισμούς που ισχύουν, στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, τα οποία προβλέπονται για τη χορήγηση πλήρους σύνταξης.

δ. Εξετάζουμε και προτείνουμε ενιαίο καθεστώς για την απασχόληση των συνταξιούχων, ανεξάρτητα αν προέρχονται από το δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Το ενιαίο αυτό καθεστώς σημαίνει ότι για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα, από μία συγκεκριμένη ημερομηνία από την ψήφιση του νέου νόμου και μετά, θα έχουν το ίδιο εργασιακό καθεστώς που θα περιλαμβάνει : **i.** Αναστολή της σύνταξης όταν ο συνταξιούχος βρίσκεται σε ηλικία κάτω των 55 ετών. **ii.** Υποχρεωτική ασφάλιση για τη νέα του εργασία (ή και για παράλληλη εργασία, εφόσον είναι παλιός ασφαλισμένος), με προσαυξημένες εισφορές. **iii.** Μείωση του ποσού της σύνταξης πάνω από ένα ποσό, για όσο διάστημα διαρκεί η εργασία του συνταξιούχου. **iv.** Προσαύξηση της σύνταξης για το χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί μετά τη συνταξιοδότηση.

ε. Εισηγούμαστε και προτείνουμε στα συναρμόδια υπουργεία- εκτός των υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Άμυνας- τη θέσπιση ενιαίου ποσοστού μείωσης των συντάξεων στις περιπτώσεις που προβλέπεται χορήγηση μειωμένης σύνταξης κατά 1/200, για κάθε μήνα που υπολείπεται του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με πλήρη σύνταξη.

στ. Απαγορεύουμε με νομοθετική παρέμβαση κάθε εθελουσία-πρόωρη συνταξιοδότηση, που ανατρέπει τα δεδομένα του ασφαλιστικού συστήματος, - ειδικά σε αυτή την εποχή, που το προσδόκιμο ζωής ευτυχώς , έχει ιδιαιτέρως αυξηθεί, προκειμένου να παράσχει πελατειακές εξυπηρετήσεις σε επιχειρήσεις, κάνοντας ελκυστικότερες τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο ή διευκολύνοντας την ιδιωτικοποίησή τους, αλλά επιβαρύνοντας με καταστροφικό τρόπο τους ΦΚΑ. Στο νέο ασφαλιστικό νόμο πρέπει να προστεθούν εγγυήσεις για την πολιτική δυσχέραση κάθε απόπειρας αναθεώρησής του, βάσει των γνωστών, πελατειακής υφής, ψευδο-πολιτικών παρεμβάσεων, ανάλογων με αυτές που θα εκτεθούν στη συνέχεια, όταν θα αναφερθούμε στις πάγιες ρυθμίσεις για την εξόφληση των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

ζ. Αναμορφώνουμε και καθιστούμε ενιαίο, για όλα τους Φ.Κ.Α. το καθεστώς των αναπηρικών συντάξεων. Δημιουργούμε ενιαίους κανονισμούς και μηχανισμούς για την εκτίμηση του ποσοστού αναπηρίας. Διαμορφώνουμε πολιτικές αποκατάστασης και επανένταξης των προσωρινά αναπήρων στην αγορά εργασίας. Διευκολύνουμε τα άτομα με βαριές και οριστικές αναπηρίες, ώστε να μην επανεξετάζονται από τις υγειονομικές επιτροπές. Διαμορφώνουμε το πλαίσιο για τις υποχρεώσεις της ιδιωτικής ασφάλισης προς τους Φ.Κ.Α. για τους ασφαλισμένους τους, ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις ατυχημάτων.

η. Θέσπιση ενός ενιαίου καθεστώτος για τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και πρόβλεψη των διαδικασιών επικαιροποίησής του. Η ανάγκη εξορθολογισμού του υπάρχοντος καθεστώτος, που γεννά αδικίες και οδηγεί στην αδικαιολόγητη και πελατειακή μείωση των ορίων συνταξιοδότησης στην Ελλάδα, καθιστά απαραίτητη την πρόβλεψη, στο σχετικό νόμο για το Ασφαλιστικό, προθεσμίας ενός έτους προκειμένου να εκδοθούν οι κανονιστικές πράξεις καθορισμού του νέου καθεστώτος.

θ. Η αναλογικότητα και η ανταποδοτική σχέση που δημιουργείται με τη νέα δομή των συντάξεων (βασική + ανταποδοτική), αποτελεί από μόνη της ισχυρό κίνητρο παραμονής στην εργασία. Ο κάθε εργαζόμενος θα έχει την ευκαιρία και τη δυνατότητα να αυξήσει και να διαμορφώσει ένα καλύτερο επίπεδο σύνταξης.

ι. Επίλυση των προβλημάτων και των αδικιών που εμφανίζει σήμερα η διαδοχική ασφάλιση έτσι ώστε, πέραν του δίκαιου υπολογισμού της σύνταξης για τον ασφαλισμένο, να διευκολυνθεί η κινητικότητα στην αγορά εργασίας. Να σημειωθεί εδώ, πως στο σχέδιο-νόμου για τις εγγυήσεις στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβάνεται ήδη ρύθμιση με την οποία θα διευκολυνθεί η καταβολή της σύνταξης σε τρεις μήνες το αργότερο, από την ημέρα της κατάθεσης της σχετικής αίτησης. Ως γνωστόν μία από τις πιο βασικές αιτίες της σημερινής αργοπορίας είναι η διαδοχική ασφάλιση, δηλαδή η απασχόληση του ασφαλισμένου σε διαφορετικές θέσεις εργασίας.

ια. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ανταποδοτικής σχέσης εισφορών – παροχών, εξετάζεται και η προσαύξηση της σύνταξης στις περιπτώσεις που υπάρχει παράλληλη ασφάλιση, με την οποία δεν θεμελιώνεται αυτοτελές δικαίωμα σε άλλο ασφαλιστικό φορέα.

Για να γίνουν σαφή τα όσα προηγήθηκαν δίδουμε τρία χαρακτηριστικά παραδείγματα: **α)** καταργείται η δυνατότητα, εργαζόμενος σε Δ.Ε.Κ.Ο. με 30 χρόνια ασφάλισης και 5 χρόνια αναγνώρισης πλασματικού χρόνου, να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 48-53 ετών, όπως έγινε στις περιπτώσεις της ΕΡΤ, του ΟΤΕ κ.λπ., με συντάξεις άνω των 2.100 ευρώ!!! Με το νέο σύστημα στην περίπτωση αυτή προστίθενται από 5-7 χρόνια εργασίας. **β)** Εργαζόμενη στον ιδιωτικό τομέα που συνταξιοδοτείται στο 50^ο έτος της ηλικίας της ως μητέρα, δεν μπορεί να εργαστεί χωρίς παράλληλη αναστολή της καταβολής της σύνταξής της. **γ)** Εργαζόμενος σήμερα για 35 χρόνια με 1.000€ μισθό λαμβάνει από το ΙΚΑ 700 € κύρια σύνταξη, δίχως να έχει άλλο εισόδημα. Παράλληλα, εργαζόμενος που συμπλήρωσε 4.500 ημέρες ασφάλισης (15 χρόνια εργασιακού βίου), λαμβάνει από το ΙΚΑ μαζί με το ΕΚΑΣ 716 €. Και ο ένας και ο άλλος είναι 65 ετών!!!

3. Υπαγωγή της διαχείρισης των διαθεσίμων των Φ.Κ.Α., καθώς και των διαθεσίμων του Ταμείου Αλληλεγγύης των Γενεών, σε ένα, ενιαίο και θεσμικά θωρακισμένο φορέα. Τα διαθέσιμα των Φ.Κ.Α. ανέρχονται σήμερα σε 29.55 δισ. €. Και το Ταμείο Αλληλεγγύης, μην ξεχνάμε, πιστώθηκε από την παρούσα Κυβέρνηση με 580 εκ. € για το έτος 2009, ενώ για το 2010 η σχετική πίστωση προβλέπεται να ανέλθει σε 630 εκατ. €!!! Η διαχείριση των αποθεματικών των Φ.Κ.Α. αποτελεί, λοιπόν, μια κρίσιμη λειτουργία. Ο φορέας διαχείρισης των αποθεματικών πρέπει να είναι δημόσιος, να λειτουργεί με εγγυήσεις διαφάνειας, ανεξαρτησίας και τεχνοκρατικής επάρκειας στη διαχείριση χαρτοφυλακίων, δίχως τις αγκυλώσεις που διέπουν τις ανεξάρτητες αρχές, αλλά και τις ρισκαδόρικες ελευθερίες (δηλαδή με τον καθορισμό ορίων ρίσκου). Ο φορέας αυτός θα εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδας, τα μέλη του θα διορίζονται με προεδρικό διάταγμα και για ορισμένη, μη ανακλήσιμη, θητεία, μετά από προηγούμενη ακρόαση των υποψηφίων από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Ορισμένα, τα λιγότερα πάντως, από τα μέλη του θα ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδας. Οι Φ.Κ.Α., η Γ.Γ.Κ.Α. και οι πολίτες θα παρακολουθούν την πορεία του Φορέα αυτού, η διοίκηση του οποίου θα ενημερώνει περιοδικώς τις Διαρκείς Επιτροπές Οικονομικών και

Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής. Είναι απολύτως προφανές, πως οι Φ.Κ.Α. δεν θα χάσουν σε καμία περίπτωση την περιουσία τους, ενώ θα συμμετέχουν στα κέρδη της διαχείρισης κατά το ύψος των διαθεσίμων τους. Στον Φορέα αυτόν, βάση ίδρυσης του οποίου μπορεί να είναι η ΑΕΔΑΚ του ΙΚΑ, δύναται να ανατεθεί και η διαχείριση της ακίνητης περιουσίας των Φ.Κ.Α. (ύψους 1,4 δισ. €, βάσει των αντικειμενικών αξιών).

4. Καθιέρωση πάγιου συστήματος ρύθμισης των οφειλών των επιχειρήσεων προς τους Φ.Κ.Α., ενός σταθερού δηλαδή συστήματος, που θα λειτουργεί με απόλυτη διαφάνεια και ενιαίους κανόνες, αποκλείοντας τις πελατειακές παρεμβάσεις των πλειοψηφιών της Βουλής, των Υπουργών και, εν γένει, του πολιτικού συστήματος, που αναπαράγουν την αδικία, τη διαφθορά κι εμπεδώνουν την παραβίαση των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού. Η νομοθετική παρέμβαση για την καθιέρωση ενός πάγιου συστήματος ρύθμισης των οφειλών, γίνεται με συνείδηση των υφιστάμενων συνταγματικών ορίων και των δεδομένων της διοικητικής έννομης τάξης. Η ανυπαρξία εσωτερικών κανόνων δικαίου αυξημένης τυπικής ισχύος, καθιστά εύλογη την παρατήρηση, ότι νέος αντίθετος νόμος αίρει το «πάγιον» της συγκεκριμένης ρύθμισης. Κι ακόμη, εν προκειμένω είναι αδιανόητη η προσφυγή στη λειτουργία των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών. Άρα μόνη λύση παρέχεται από την πρόσθεση στις ρυθμίσεις του νόμου προϋποθέσεων και εγγυήσεων του διακανονισμού των οφειλομένων εισφορών, που θα καθιστούν πολιτικώς λίαν επώδυνη την ανατροπή τους από μια μεταγενέστερη κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Τέτοιες εγγυήσεις, π.χ., είναι η έκφραση σχετικής γνώμης της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, η εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης, η γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και της Τράπεζας της Ελλάδος κ.λπ. Κι ακόμη, για την πληρότητα της πάγιας ρύθμισης οφειλομένων εισφορών σκόπιμη είναι η νομοθετική πρόβλεψη της επιμήκυνσης της παραγραφής (όσο διαρκεί η ρύθμιση των οφειλών να μην αναστέλλεται μόνο η παραγραφή της δίωξης, αλλά και η παραγραφή του αδικήματος), στο πλαίσιο της σχετικής ποινικής δίκης να θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση η υπαγωγή σε καθεστώς ρύθμισης και η εν συνεχεία διακοπή εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη, η αναστολή της ποινής και του προστίμου, η μη απαίτηση των προσαυξήσεων επί συνέχισης της καταβολής των οφειλομένων κ.λπ.

5. Ενοποίηση των Φ.Κ.Α., με κατεύθυνση τη συγκρότηση, προκειμένου για την κύρια σύνταξη τριών ομάδων (Μισθωτοί, Αυτοασχολούμενοι, Αγρότες), μετά την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών και σε βάθος δεκαετίας. Η επιλογή αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν σήμερα, και να προβλέπει χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της ασφαλιστικής και διοικητικής ενοποίησης σε βάθος δεκαετίας. Στο πλαίσιο αυτό είναι απολύτως απαραίτητη η αναζήτηση βιώσιμων σχημάτων και για την επικουρική ασφάλιση.

6. Διαχωρισμός του συνταξιοδοτικού συστήματος, από τον κλάδο Υγείας. Η σημερινή διάσπαση των υπηρεσιών υγείας επιφέρει αυξημένο κόστος στις υπηρεσίες υγείας και ποιοτική υποβάθμιση των παρεχομένων

υπηρεσιών. Στον απλό πολίτη είναι αδιανόητο γιατί μια εξέταση στοιχίζει σε ένα νοσοκομείο α' ποσό, β' στο άλλο, γ' στη συμβεβλημένη, με το δημόσιο ασφαλιστικό ταμείο, ιδιωτική κλινική, δ' ποσό στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και στους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Γιατί πληρώνει τόσα χρήματα και ταλαιπωρείται τόσο πολύ, συνωστίζεται στις ουρές των ιατρείων, περιμένει για μία εξέταση τρεις και τέσσερις μήνες και γίνεται θύμα κερδοσκοπίας και ενός συστήματος αναποτελεσματικού και άδικου; Η ενοποίηση των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων υπηρεσιών υγείας είναι, λοιπόν, επιβεβλημένη. Το εθνικό σύστημα υγείας πρέπει να γίνει επιτέλους ενιαίο και καθολικό, 27 χρόνια μετά τη θέσπισή του (Ν. 1397/83) και η πολιτική υγείας να ασκείται ολοκληρωτικά από το Υπουργείο Υγείας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει όλες οι υπηρεσίες υγείας των Φ.Κ.Α. να ενταχθούν στο εθνικό σύστημα. Στις προτάσεις μας για τις δομικές αλλαγές του Ασφαλιστικού, τον Δεκέμβριο του 2009, συμπεριλάβαμε το διαχωρισμό του συνταξιοδοτικού συστήματος, από τις υπηρεσίες υγείας και την υπαγωγή των δεύτερων στο Ε.Σ.Υ. Η δομική αυτή αλλαγή είναι επιβεβλημένη και θα διευκολύνει τον εξορθολογισμό του συνταξιοδοτικού μας συστήματος, καθώς και την καλύτερη διαχείρισή του. Η ένταξη των υπηρεσιών υγείας των Φ.Κ.Α. στο Ε.Σ.Υ. και ο διαχωρισμός του κλάδου αυτού από το σύστημα συνταξιοδότησης προτείνεται να νομοθετηθεί τώρα και να πραγματοποιηθεί σταδιακά με την έκδοση διαδοχικών προεδρικών διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Κρίνουμε απαραίτητο να εφαρμοστεί σε ένα πρώτο στάδιο ένα σχετικό πιλοτικό πρόγραμμα, προκειμένου να διορθωθούν οι ατέλειες που συνήθως μόνο η πράξη αναδεικνύει. Το ζήτημα αυτό έχει συζητηθεί και συμφωνηθεί με την Υπουργό Υγείας, βάση του προεκλογικού προγράμματος του ΠΑ.ΣΟ.Κ, έχουν δοθεί οι εντολές για την καταγραφή των στοιχείων που αφορούν τα έσοδα και τις δαπάνες ανά φορέα, της σχετικής κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, καθώς και το προσωπικό, ιατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό. Με την Υπουργό Υγείας θα παρουσιάσουμε από κοινού στον κοινωνικό διάλογο για το Ασφαλιστικό τον τρόπο διαχωρισμού του συνταξιοδοτικού συστήματος από το σύστημα υγείας, καθώς και το σχετικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής.

7. Εφαρμογή της απόφασης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ C-559/07, απόφαση της 26^{ης} Μαρτίου 2009), για την εξίσωση των ορίων συνταξιοδότησης ανδρών-γυναικών στο Δημόσιο. Η εφαρμογή αυτή θα γίνει σταδιακά, αρχής γενομένης από το έτος 2013.

IV. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Κυβέρνηση με την παρούσα εισήγησή της ολοκληρώνει την κατάθεση των προτάσεων της για τη διάσωση και την αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας. Στις επόμενες τρεις και τελευταίες συνεδριάσεις της Επιτροπής των Ειδικών, αναμένεται η κατάθεση των προτάσεων των κοινωνικών εταίρων, καθώς και η επιστημονική και τεχνική αξιολόγησή τους. Ο κοινωνικός διάλογος για το Ασφαλιστικό, όλα δείχνουν, έρχεται η ώρα να καταλήξει σε συμπεράσματα, τα οποία η Κυβέρνηση θα αξιοποιήσει

διαμορφώνοντας τη σχετική νομοθετική της πρωτοβουλία. **Στις αρχές της δεκαετίας του 2010 το Ασφαλιστικό έπαψε να τίθεται μόνο ως θέμα αλληλεγγύης των γενεών. Τίθεται πλέον ως ζήτημα ύπαρξης του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας και για την παρούσα γενιά. Η τυφλή προσπάθεια να μην πιάσουν εμάς τα μέτρα αλλά τους άλλους, θα περιοριστεί, όταν συνειδητοποιηθεί πως το 2015 δεν θα υπάρχουν πόροι για 14 συντάξεις ετησίως για όλους. Δεν υπάρχει κανένα περιθώριο να χάσουμε άλλη ευκαιρία. Η Ελλάδα δεν έχει πλέον χρόνο.**